

Andreu Loncà

ciutat d'ideals

Cinema en blanc i negre

He vist *The good german*, una pel·lícula fascinada tant pel blanc i negre com les històries i els films de la d'immediata postguerra europea. Ignoro el perquè profund però sospito que els directors de cinema busquen aquests climes postbèl·lics, desballestats, desfets, ruïnosa perquè la rutina queda igualment feta miques i les històries d'amor, d'estraperlo i de sexe venal hi floreixen com les pruneres i els presseguers al Baix Segrià amb aquest sol primaveral. Luxuriosament. Berlín és l'espai de la llibertat per als espavilats i salvatges; l'espai del desig i de les passions primàries. Les dones venals. Els homes atrapats en un o altre parany sentimental. El desig que rebrota després de tanta mort als camps de batalla i els forns crematoris. Una flor exasperada de després del desastre i la pudor dels exèrcits. En fi, aquest *Buen alemán* m'ha dut a tornar a veure *Casablanca*, que és un prodigi narratiu sobretot perquè aconsegueix mostrar un doble espai: la ciutat de Casablanca com a trampolí cap a

Lisboa i Amèrica i el bar de l'americà impol·lutament vestit de blanc (del Bogart més notable –l'apàtrida dur de pelar, però també l'home que sap fer entendre que, a dins del cor, hi ha una ferida d'amor que encara sagna). Un bar que és sobretot una illa, un oasi de llibertat i d'intercanvi de desigs. Un cert espai de cultura. Aquest espai de música, de joc, de copes, de visats comprats de sotamà, de polítics cínics i corruptes, de compassió, és com una versió *light* d'una casa de misericòrdia, si se'm permet. Ingrid Bergman és també una mena de compendi d'elegància aureolada de llum. Una dona maternal en estat postorgàsmic. Naturalment, amb aquests antecedents, *El buen alemán* de Steven Soderbergh no passa de ser una discreta pel·lícula d'aiguaforts que vol embolicar la troca sense que l'espectador acabi d'entendre què coi vol explicar de debò. Hi ha un ambient més opressiu i fosc, amb incursions a espais subterranis que tenen la seua gràcia. Cate Blanchet aguanta el tipus i sap volar pels cels sempre difícils dels mites però George Clooney no té

cap màgia. És un periodista tossut i badoc. En canvi, hi ha una certa sexualitat abrupta, suada, fornicatòria molt ben insinuada que a Bogart i Bergman mai no se'ls hauria permès. El Berlín trossejat i miserable no és pas el París de *Casablanca* i li falta aquesta aledana èpica difícil d'exposar però que els avions brogidors que s'enlairaven dalt del cel de Casablanca intuïtivament ja mostraven: l'ansia del canvi de vida. L'enlairament cap a altres llocs superiors. La passió tan humana de mudar de país, de llengua, de pensament, de costums... *El buen alemán* pot ser una bona excusa per rescatar les velles pel·lícules postbèl·liques que evocava Juan Ferrer; un cinema que ens parla de les ruïnes i de la polseguera que van viure els nostres pares quan eren uns xiquets. I encara veure-ho als nous cinemes d'Alpicat, amb els dos Montsecs al fons els dies clars i el brogit de l'autovia a tocar. Aquest hipermercat del cinema, ara encara desangelat, al qual desitjo llarga vida i un pessic de talent triant els films. Tants anys de vida com sales té; setze, pel cap baix.